

Warszawa, 13-05-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

BPK.7222.1.2023.MP

**Pan
Jacek Jastrzębski
Przewodniczący
Komisja Nadzoru Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa
via e-PUAP**

Szanowny Panie Przewodniczący,

działając na podstawie art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (j.t. Dz. U. z 2023 r., poz. 1058) zwracam się z prośbą o udzielenie wyjaśnień w sprawie dotyczącej sposobu interpretowania przez podmioty rynku finansowego art. 92ba ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2023r., poz. 2488 ze zm.).

Pełnomocnik Terenowy Rzecznika Praw Obywatelskich w Katowicach zwracał się w tej sprawie dwukrotnie do Pana Emila Radziszewskiego Dyrektora Zarządzającego Pionu Nadzoru Bankowego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego¹.

Pomimo to, do dnia sporządzenia niniejszego pisma, Rzecznikowi Praw Obywatelskich nie udzielono odpowiedzi na skierowane zapytania.

¹ Pismo z dnia 20.12.2023r. i 28.02.2024r. (znak: BPK.7222.1.2023.MP).

W piśmie z 20.12.2023r. (znak jw.) Pełnomocnik Terenowy Rzecznika Praw Obywatelskich wskazał, że Pan ██████████ zwrócił się o podjęcie interwencji w sprawie – jego zdaniem – błędnego sposobu interpretowania przez podmioty rynku finansowego art. 92ba ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (t.j. Dz.U. z 2023r., poz. 2488 ze zm.); dalej: ustawa.

Wnioskodawca twierdzi, że banki przekazują dane do Centralnej informacji o rachunkach np. spadkobiercom poszukującym rachunków po najbliższych, wg stanu na dzień złożenia zapytania, a nie na dzień śmierci spadkodawcy.

Przy czym wg oświadczenia interesanta pracownicy banków (wskazuje na praktykę PKO BP i ING Bank Śląski S.A.) przy składaniu odpłatnego wniosku, mają błędnie informować klientów, że informacje o rachunkach zawierają dane na dzień śmierci właściciela rachunku.

W załączonym przez wnioskodawcę piśmie z dnia 26 kwietnia 2023r. (nr Z019-TS51-12D41F00A/2023) Centrum Obsługi i Operacji Biuro Relacji z Klientami PKO Bank Polski Kancelaria w Zamościu poinformowano, że zbiorcza informacja z Centralnej Informacji o rachunkach zawiera dane na dzień złożenia zapytania, a nie zawiera danych na dzień z przeszłości, np. na dzień zgonu spadkodawcy.

W konsekwencji wnioskodawca wskazuje na nieścisłości w przekazanej mu zbiorczej informacji z centralnej informacji o rachunkach jego zmarłego ojca, w której podano jeden rachunek, gdy według jego wiedzy w rzeczywistości było ich co najmniej kilka, w co najmniej dwóch różnych bankach.

Zgodnie z art. art. 92ba ust. 1 ustawy, bank jest obowiązany udzielić posiadaczowi rachunku bankowego, będącemu osobą fizyczną, osobie, która uzyskała tytuł prawny do spadku po posiadaczu rachunku, oraz zarządcy sukcesyjnemu, zbiorczej informacji o rachunkach bankowych posiadacza, w tym rachunkach wspólnych - bez wskazania danych współposiadacza; umowach rachunku bankowego posiadacza rozwiązanych albo wygasłych z przyczyn, o których mowa w art. 59a ust. 1-3; rachunkach posiadacza rachunku bankowego prowadzonych w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, w tym rachunkach wspólnych - bez wskazania danych współposiadacza; umowach rachunków posiadacza rachunku bankowego prowadzonych w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej rozwiązanych albo wygasłych z przyczyn, o których mowa w art. 13a ust. 1-3 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1278 ze zm.). Zgodnie z art. 59a ust. 1 pkt 1 ustawy, umowa rachunku bankowego,

którego posiadaczem jest osoba fizyczna, niezawarta w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej, ulega rozwiązaniu z dniem śmierci posiadacza.

Z kolei art. 92ba ust. 2 ustawy przewiduje, że w zbiorczej informacji wskazuje się podmiot, który prowadzi albo prowadził rachunek, numery rachunków wynikające z umowy rachunku oraz informację, czy rachunki są nadal prowadzone.

Na stronie internetowej Centralnej Informacji o rachunkach w zakładce pytania i odpowiedzi na pytanie: „czy odpowiedzi z Centralnej informacji dotyczą rachunków obecnie prowadzonych, czy np. prowadzonych na dzień śmierci spadkodawcy?” zawarto wyjaśnienie, że Banki i SKOK-i udzielają odpowiedzi o rachunkach, które prowadzą lub prowadziły albo o przeszkodzie do udzielenia takiej informacji (np. z powodu niewystarczających danych). Jeżeli chodzi o rachunki zamknięte, to tylko do czasu przechowywania przez bank informacji o tych rachunkach².

W tym miejscu wypada zauważyć, że zgodnie z art. 138 ust. 1 pkt 10 ustawy, Komisja Nadzoru Finansowego może w ramach nadzoru zalecić bankowi w szczególności przestrzeganie art. 92ba–92bd oraz art. 111c ustawy.

W związku z powyższym, zwracam się do Pana Przewodniczącego z prośbą jak na wstępie oraz o poinformowanie Rzecznika Praw Obywatelskich, czy do Komisji wpływały podobne sprawy i czy w ramach sprawowanego nadzoru Komisja formułowała zalecenia dotyczące określonego sposobu stosowania art. 92ba ust. 2 ustawy i jakie jest stanowisko Komisji w tym zakresie.

Jednocześnie na podstawie art. 17 ust. 2 w zw. z art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich określam termin udzielenia wyjaśnień do dnia 15 czerwca 2024 r.

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

² <https://www.centralnainformacja.pl/o-usłudze/pytania-i-odpowiedzi/>, dostęp 08.05.2024

W odpowiedzi proszę powołać się na sygnaturę niniejszego pisma:
BPK. 7222.1.2023.MP